

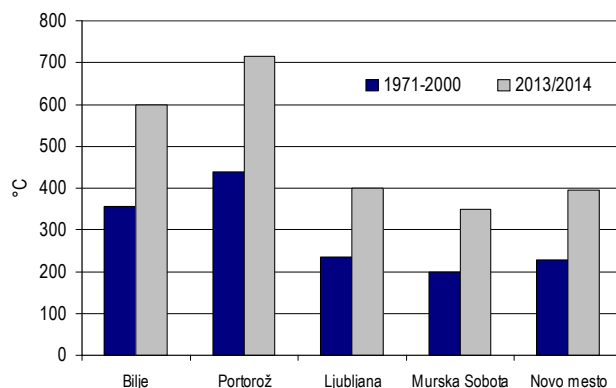
Mesečni bilten vodnobilančnega stanja kmetijskih tal v Sloveniji za zimsko obdobje (od 1. oktobra do 31. marca) 1. – 31. januar 2014

Temperature zraka so bile večji del januarja nad dolgoletnim povprečjem. Tudi tla so bila za ta čas pretopla in obilno založena z vodo. Sredi zime, v času, ko bi morale biti rastline še v globokem zimskem mirovanju, smo že lahko opazovali prezgodnje prašenje leske, tudi cvetovi malega malega zvončka niso bili redki. Ob koncu meseca se je zima vrnila. Snežna odeja, marsikje z debelo ledeno skorjo, je prekrila posevke. Tveganje za slabo prezimitev posevkov, če bo snežna odeja obležala predolgo, še ostaja.

METEOROLOŠKE RAZMERE

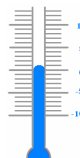
Pretoplo vreme, ki smo se ga navadili že konec decembra, je vztrajalo še skoraj cel januar. Kumulativne efektivne temperature zraka nad 5 °C so v obdobju od oktobra do januarja povsod po Sloveniji presegle dolgoletno povprečje za 150 do 275 °C - na grafu (desno) lahko vidimo, da so vsote v tej sezoni praktično še enkrat večje od povprečja. Povprečna januarska temperatura zraka je bila med 3 in 5 °C, na Primorskem med 7 in 10 °C. V Portorožu je najvišja povprečna dnevna temperatura dosegla 12 °C, najvišja maksimalna pa 18 °C. Na mnogih nižinskih postajah je letošnji januar najtoplejši od začetka meritev. Sonca nismo videli prav dosti, presenetljivo sploh v JV Sloveniji, kjer se je pokazalo le za 20 do 30 ur. Obilne padavine smo beležili 4. in 5. januarja, ko je v Posočju padlo nad 200 mm padavin, v pasu preko osrednje Slovenije nekje med 30 in 100 mm, v vzhodni Sloveniji pa skorajda ni deževalo. Druge obilne padavine so nas zajele med 17. in 19. januarjem, ko je med 100 in 200 mm dežja padlo v zahodni in osrednji Sloveniji, na skrajnem SV pa spet pod 10 mm. Preseženi so bili januarski rekordi v več krajih. Milo vreme se je po večini Slovenije zaključilo z ohlavitvijo in sneženjem 24. januarja. V zadnjih dveh dneh meseca so se po državi začele težave zaradi snega, ledenega dežja, poledice in žleda, ki so prerasle v hudo vremensko katastrofo.

KUMULATIVNE EFEKTIVNE TEMPERATURE ZRAKA (> 5 °C) od 1.10.2013 do 31.1.2014 v primerjavi s povprečjem

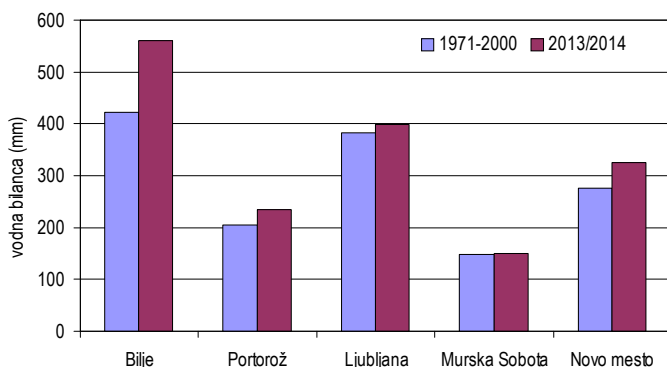
STANJE RASTLIN

Pretope zimске temperature razmere so vplivale na rastlinski in živalski svet. Iz Primorja so že sredi januarja poročali o prvih cvetovih rožmarina in o prebujanju nekaterih drugih okrasnih rastlin. Tudi v notranjosti države je leska v začetku druge dekade januarja že prašila. Preveč toplote ob nepravem času je motilo tudi ustaljen bioritem čebel. Previsoke temperature zraka so motile tudi prezimovanje posevkov, ki so sicer rastle, a hkrati ob neugodnih temperaturnih razmerah izgubljali odpornost za preživetje nizkih zimskih temperatur, zaradi česar je tveganje uspešne prezimitev ob neugodnem razpletu vremenskih razmer v preostanku zime, večje. Ob koncu januarja je posevke prekrila snežna odeja, na SV debela do 15 cm, na Dolenjskem skoraj do 30 cm. Snežna odeja je zaščitila posevke pred nizkimi temperaturami, nespremenjeno pa je ostalo tveganje pojava snežne plesni na obilno zasičenih tleh z vlago, če bo snežna odeja obležala predolgo. Izhlapevanje je bilo času primerno nizko. Vodna bilanca je bila zaradi obilnih padavin povsod po Sloveniji presežna, občasno je voda celo zastajala na površini, še posebno na Ljubljanskem barju in drugod na poplavnih območjih. Presežna voda je ponekod zastajala tudi na zasejanih njivskih površinah.

KUMULATIVNA VODNA BILANCA

1.10.2013 - 31.1.2014 v primerjavi z dolgoletnim povprečjem

TEMPERATURA IN STANJE TAL

Več kot dve tretjini januarja so bile temperature tal v površinskem sloju tal v osrednji Sloveniji okoli 5 °C, običajno se v tem času temperature tal vrtijo okoli ničle. Tla so bila ves mesec mokra, v zadnji dekadi januarja jih je prekrila snežna odeja, temperature tal pod snegom so bile za 2 do 3 stopinje nižje, tla pa niso zamrznila. Podobno je bilo v večjem delu Slovenije, le na Obali in na Goriškem, so temperature tal nihale med 5 in 10 °C, ob ohlavitvi ob koncu meseca pa so bile okoli 3 °C.